

יום עיון על מדיניות התמיכה במחקר בסיסי בישראל

יום העיון נערך באקדמיה ב-9 בינואר 1995. היעד היה הסקת מסקנות והפקת לקחים מהכנס הכללי בנושא זה שערכה האקדמיה באוקטובר 1994. דונו מסגרות התמיכה במחקר הבסיסי בישראל ואינדיקטורים לבחינת יחסי החוץ המדעיים של ישראל ולתמיכה בהם. הוחלט להקים באקדמיה מסגרת לטיפול במדיניות מדע.

תקנון העמותה של הקרן הלאומית למדע

העמותה של הקרן הלאומית למדע בהליכי רישום, לאחר שתקנונה החדש אושר במועצת האקדמיה ובוות"ת.

דו"ח הקרן הלאומית למדע לשנת תשנ"ה

דין וחשבון שנתי מס' 19 של הקרן הלאומית למדע סוקר את תקציב הקרן ואת חלוקת ההקצבות למענקים. מבחינת אחוז הבקשות שמומנו במדעים המדויקים והטכנולוגיה היו התחומים הבולטים פיסיקה של חלקיקים, כימיה פיסיקלית ואסטרו-פיסיקה. במדעי החיים והרפואה חל גידול בהקצבות. גידול חל גם בהקצבות למדעי הרוח והחברה. במדעי הרוח והחברה בלטו סוציולוגיה, שפות ובלשנות והיסטוריה.

התוכנית למימון מוקדי מחקר

הקרן הלאומית למדע הפעילה בתשנ"ה את התוכנית לעידוד מוקדי מחקר. אושרו חמישה מוקדי מחקר, ולכל אחד מהם אושרה הקצבה של 300,000 דולר לשנה לשלוש שנים. אלה המוקדים:

1. מחקר בסיסי ויישומי בעל-מוליכים בטמפרטורה גבוהה (אוניברסיטת

תל-אביב, אוניברסיטת בר-אילן והטכניון);

2. מערכות אלקטרוניות חד-ממדיות (מכון ויצמן למדע);

3. מחקר אסטרונומי באורכי גל שונים מקרינת X עד לאינפרא אדום (אוניברסיטת תל-אביב);

4. אמצעים חישוביים, פיסיקליים וביולוגיים להבנת הפעילות המוחית (מכון ויצמן למדע);

5. גישות ביולוגיות לאפיון גורמים התורמים ליצירת כלי דם (הטכניון והאוניברסיטה העברית בירושלים).

מוקדי מחקר במימון קרן ברכה

קרן ברכה אישרה הקמת שני מוקדי מחקר. סכום התמיכה 500,000 דולר לשנה לשלוש שנים.

אינדיקטורים למדע

בפברואר 1995 נערך באקדמיה דיון בנושא זה בהשתתפות נציגי האקדמיה, הוועדה לתכנון ולתקצוב של המועצה להשכלה גבוהה, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ומשרד המדע. דונו שאלות התיאום בין המוסדות, הגדרות אחידות ובניית מכנה משותף לאינדיקטורים במדע.

גנום האדם

בסוף 1994 התכנסה באקדמיה תת-הוועדה לאתיקה בנושא גנום האדם. תפקידה להביא לידיעת העוסקים בנושא ולידיעת הציבור הרחב את הבעיות ואת השאלות החברתיות והמוסריות הכרוכות כפיענוחו של גנום האדם ובזיהוים של גנים גורמי מחלות תורשתיות. הוועדה נתבקשה לבנות תשתית לפעילות בנושא זה ולעקוב אחרי התקדמותו.

בינואר 1995 נערך ביוזמת האקדמיה דיון שנסב על שיתוף פעולה בין החוקרים בארץ בתחומי גנום האדם והביוטכנולוגיה. הוחלט לזמן פגישה בין החוקרים העוסקים בשני התחומים האלה (באפריל 1995).

במרס 1995 החליטה תת-הוועדה לאתיקה לערוך יום עיון בנושא ההיבטים החברתיים, המשפטיים והאתיים של פרויקט גנום האדם בהשתתפות מוזמנים מחו"ל, נציגי ההסתדרות הרפואית, משפטנים, חברי כנסת, מדענים, אנשי דת ועוד. שני מרכזים ארציים לחקר גנום האדם פועלים היום באוניברסיטאות בישראל: במכון ויצמן למדע ובאוניברסיטת תל-אביב.

המרכז הארצי לביואינפורמטיקה

ביוזמת האקדמיה פועל במכון ויצמן למדע מרכז ארצי לביואינפורמטיקה. האקדמיה פרסמה דף מידע על מהות המרכז ועל תמיכה במימון השימוש בו. המרכז הארצי לביואינפורמטיקה עומד לרשות כל המדענים בישראל. המרכז נבחר לשמש Israel National Node של EMBNET Nodes במערך ה-EMBNET של הארגון האירופי לביולוגיה מולקולרית. במרכז פועלת מערכת אגירה, שימור, השוואה ואנליזה לרצפי DNA וחלבון (DAPSAS), והוא קשור למרכזי מידע בעולם. במרכז מופעלת עתה מערכת מחשב מרכזי UNIX המחוברת למרכז האירופי החדש לביואינפורמטיקה (EBI) בקיימברידג', אנגליה.

המעבדה הלאומית לגנטיקה של אוכלוסיות

המעבדה הלאומית לגנטיקה של אוכלוסיות הממוקמת באוניברסיטת תל-אביב החלה בפעילותה השוטפת בראשית 1995. המעבדה תספק שירותים למדענים העוסקים בגנטיקה וביולוגיה מולקולרית של האדם.